

דף קב.

או"ח סימן ששה פעיף ב

עין משפט ד.

ב. כל כלי אפי' גדול^ו וכבד הרבה לא נתבטל ממנו שם כלי.

או"ח סימן שטו פעיף ב

עין משפט הו.

ב. קורות עץ שפורסין עליהם מחצלת לצל, אם יש ברוחבן טפח או אם אין בין אחת לשניה ג' טפחים נחשבים כאהל^ז ומותר לפרוס עליהם בשבת מחצלת דהוי תוספת אהל עראי ומותר.

ג. מחצלת שפרוסה כדי רוחב טפח מותר לפרוס שאר המחצלת בשבת ובלבד שהטפח הוא חוץ מן הכריכה^ח.

או"ח סימן שטו פעיף א

עין משפט ז.

א. אסור לעשות אהל בשבת ויו"ט^ט אפי' אהל עראי, ודוקא גג אבל

ו. שניטל ע"י עשרה בני אדם, אם יש תורת כלי עליו מטלטלים אותו, רמב"ם פ' כ"ה הלכה ו', מ"א ס"ק ד'. ואפי' אין דרכו כלל לטלטלו בחול, א"ר אות ה'.

ז. עירובין ק"ב, ואם אמרין לבוד בכלים כגון בעריסה הדבר תלוי במחלוקת רש"י ותוס', כה"ח אות כ"ב, וע"כ בעריסה או בעגלת תינוק אין לפרוס בשבת סדין אם לא שפרס טפח מע"ש.

ח. כשאין בין קנה או קורה אחת לשניה ג' טפחים שנחשבים כאהל היינו לענין שמותר לפרוס עליה מחצלת, אבל לא נקרא אהל לענין שאסור לעשות כן בשבת ולהעמיד קנה ליד חבירו בפחות מג' טפחים, או חוט ליד חבירו בתוך ג' טפחים, תוס' בעירובין ק"ב ע"א, כה"ח אות כ"ה.

ח. דאין סביב העיגול בחשבון אלא מה שפרוס מחוץ לעיגול, ב"י מ"א ס"ק ה'.

ט. שבת ק"כ, מימרא דרבי יוחנן, והאיסור משום גזירת בנין, ואהל קבוע חייב משום בונה, ע"כ אין עושין אהל עראי לכתחלה ולא סותרין אהל עראי גזירה משום אהל קבע. ואם בנה או סתר אהל עראי פטור אבל אסור. רמב"ם פ' כ"ב מהלכות שבת, ואהל עראי היינו שעושה אותו לפי שעה ולא להיות שם קבע. רש"י שם. גם בתוספת אהל קבוע חייב חטאת כל שיש בתוספת רוחב טפח.

י. מטריה העשויה להגן מפני החמה או הגשמים אסור לשאת אותה בשבת או ביו"ט, וכ"ש לפותחה, אבל לומר לעכו"ם שישאנה להגן עליו מותר, ברכי יוסף אות ב', ויש מי שמתיר לנושאה ביו"ט אם היתה פתוחה מערב יו"ט, אבל בשבת שיש איסור הוצאה אסור גם בהיתה פתוחה מע"ש, ובנו"ב מה"ת או"ח סי' ל' אסר גם בפתוחה מערב יו"ט משום מראית העין וכתב הכה"ח באות ג' דהבא להקל מכשיל את הרבים, וכ"כ בבן איש חי פ'

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

מחיצות מותר^י, ואין מחיצה אסורה אלא במחיצה המתרת^ב טלטול^ל.

הגה: אבל מחיצה הנעשית לצניעות^מ בעלמא מותר, וע"כ מותר לתלות וילון לפני הפתח^ב וכן פרוכת לפני ארון הקודש^ס, ובלבד שלא יעשה אהל בגג טפח.

הגה: מותר לעשות מחיצה מפני השמש או הקור או שלא יכבו הנרות^ע ע"י הרוח, אבל לעשות מחיצה להתיר לו על ידה לעשות צרכיו אסור^פ אם לא שהיה שם מבעוד יום טפח^צ שאז מותר להוסיף עליה בשבת.

- שמות אות ח'. והוסיף דאסור ג"כ לטלטלה בשבת משום מוקצה ע"ש. כה"ח שם.
- י.** היינו מחיצה עראית מותר אבל קבועה אפשר דחייב, כה"ח אות ה'.
- כ.** כדעת התוס' שם ודלא כרש"י דס"ל דאפי' מחיצה המתרת מותר כשהיא מהצד, ומחיצה היינו של עשרה טפחים ומגעת עד הארץ או מלמעלה עד פחות מג' טפחים מן הארץ שמדין לבוד היא מחיצה, כמ"ש הב"י בס"י תק"ב.
- ל.** וה"ה להתיר סוכה כגון שיש לו סוכה עם שני דפנות ורוצה לעשות מחיצת עראי לרופן השלישית כדי להכשירה כמבואר בס"י תר"ל, ולהתיר טלטול, כמבואר בס"י שס"ב, דכיון שחשבינן לה לענין היתר טלטול או להכשר סוכה הו"ל כבונה.
- מ.** כגון להפריד בין נשים לאנשים, ב"י בשם המרדכי פ' כירה, ט"ז ס"ק א'.
- נ.** אע"פ שקבוע שם כיון שכולו נע ונד ברוח מצויה וגם אינו מעכב להולכים ועוברים דרך שם נקרא לא קבוע, אבל אם קבע אותו מלמעלה ומלמטה ומן הצדדים בענין שאין מזיזין אותו ממקומו אסור משום בנין, אלא דסתם וילון אין קובעים אותו כל כך וע"כ מותר, ב"י. אבל אסור לעשות תוספת אהל קבוע מ"א ס"ק א' וזה אסור מן התורה אם יש בתוספת זו טפח, כה"ח אות י'.
- ו.** מי שנפלה סוכתו בליל יו"ט הראשון אסור לומר לעכו"ם להניח עליה סכך, כיון שעשויה לח' ימים או לט' הוי אהל קבע ויש בזה איסור תורה ולא הותר רק שבות דשבות במקום מצוה, כה"ח אות י"א.
- ז.** גם אם נשאר מהסכך שיעור טפח אסור להמשיך עליו כיון שבאהל קבע לא התירו תוספת אהל ויש בזה חיוב חטאת אם יוסיף, וע"כ אסור לומר לעכו"ם ג"כ שיפתח הסכך שנתגלגל מהרוח ביו"ט.
- ס.** לתלות מחיצה המצויירת מותר אפי' שהיא קבועה כיון שאין עליה שם מחיצה. כה"ח אות י"ב.
- ע.** הגם שמצוה לאכול לאור הנר בליל שבת ויו"ט, מ"מ מותר לעשות מחיצה בפני הנר שלא יתכבה ואין זה נקראת מחיצה המתרת, משב"ז אות א'.
- פ.** דע"פ הדין אסור לו לעשות דבר זה והמחיצה באה להתיר האיסור, ועיין בכה"ח אות י"ז.
- צ.** חוץ מקיפולי הוילון דהקיפולין אפי' יותר מטפח לא מהני שאין זה נעשה בשביל המחיצה, וכמבואר אח"כ בסעיף ב' בשו"ע.
- ק.** ואם עבר ועשה מחיצה אפי' במזיד מפני הנר או מפני הספרים להתיר איסור, מותר

עין משפט ז.ט.

אר"ח סימן שמו סעיף יא

יא. יב. כילת חתנים שנתונה על ב' עצים עומדים מהמטה אחד לראשה ואחד לרגליה וקנה נתון עליהם, והכילה פרוסה עליו ויורדת משני הצדדים, ואין בגגה טפח ולא בפחות מג' טפחים סמוך לגגה רוחב טפח מותר לנטותה ק, ומותר לפרקה ובלבד שלא תהיה משולשלת מעל המטה טפח בקו ישר שאז כל השפוע נחשב לגג, והטפח הישר מחיצתה והוי אהל ממש.

דף קב:

עין משפט א.ב.

אר"ח סימן שא סעיף מא

מא. מד. לצאת בשבת בכובע אפי' שיש בו פחות מטפח בשוליו ר שעשוי להגן מפני החמה, יש מי שאוסר משום דחוששין שמא יגביה אותו הרוח מראשו ויבא להעבירו ד' אמות בר"ה, אא"כ הוא מהודק בראשו טוב או שקשור ברצועה מתחת לצוארו.

עין משפט ג.

אר"ח סימן שיג סעיף ה

ה. ז. שידה תיבה ומגדל ש שפתחיהן מן הצד ויש להם שני צירים אחד

כיון שאינו אלא איסור דרבנן, כה"ח אות כ"א. ק. כיון שהיא מתוקנת לכך והוי כהכינו לכך, ולא דמי כל כך לבנין ודי בהכנה לכבוד החתן, וזה לדעת הרי"ף והרמב"ם, אבל לדעת הרא"ש כל שאין בגגה טפח אין בה גם אהל עראי ומותר. כה"ח אות ס"ז.

ר. עיין בכה"ח אות ר"מ. וכתב הב"י דגם רש"י איירי בכובע שמש או גשם שאינו עשוי אלא להגן לכן צריך מהודק או קשור, אבל בכובע שאדם מכסה בו ראשו אפי' לא מהודק מותר דגם אם נפל לו אין חשש שיטלטלנו ד' אמות כיון שאין דרך ללכת בגילוי ראש, אם לא שיש לו כיפה מתחת לכובע דבזה אסור לצאת בכובע אם לא קשור היטב שיש חשש שיפול ויבא לטלטלנו, ט"ז ס"ק כ"ז.

ובזמן הזה שאין לנו ר"ה ודאי יש להקל גם ביש לו כיפה תחת המגבעת, כה"ח אות רמ"ב. ש. שבת ק"ב בברייתא. כל דלתות שלהם אז היה להם ב' צירים אחד למעלה ואחד למטה וחור אחד היה במפתן וכנגדו חור למעלה במשקוף ואם החור באמצע פתח התיבה לא שייך לגזור בו שמא יתקע אבל מ"מ אסור דגזרינן באמצע אטו מן הצד. וכתב המ"א בס"ק ט' דלכאורה היה נראה דצירים שלנו העשויים מברזל לא שייך

למעלה ואחד למטה, אם יצא התחתון כולו ^ה ממקומו אסור להחזירו שמא יתקע, אבל אם יצא מקצתו דוחקו עד שמחזירו למקומו כיון שהעליון נשאר במקומו בנקל יכול להחזיר התחתון, אבל כשיצא העליון אסור אפי' לדוחקו ולהחזירו למקומו ^א.

עין משפט ד. או"ח סימן שכח סעיף כה

כה. כז. תחבושת ^ב שנפלה מעל גבי המכה אם נפלה לקרקע לא יחזירנה ^ג ואם ע"ג כלי ^ד יחזירנה.

וע"י עכו"ם מותר להניחה אפי' מתחילה ^ה ולומר לו לעשות תחבושת על המכה או חבורה.

לגזור בהם שמא יתקע, דאינו נראה כ"כ כבונה שהחור רחב, וא"א לתקוע יותר, אבל במרדכי פ"ג דעירובין משמע קצת דאסור. ועיין בכה"ח אות נ"ז.

ה. ונראה דרובו ככולו ואסור, שהרי בסיפא שמותר רק ביצא מקצתו.

א. וכתב הב"י וכבר נתבאר בסי' ש"ח (סעיף ט"י) שדלתות הכלים מותר ליטלם מהם בשבת, אבל לא בדלתות המחוברים לקרקע משום דהוי בונה ומשמע דחייב חטאת בין על נטילתן בין על חזרתן עכ"ל.

ו. ומזה יש ללמוד שיש למחות במה שנוהגים בסעודות גדולות בימות החמה להוריד החלון ע"י עכו"ם בשבת וזהו איסור גמור כיון שישאל חייב חטאת בזה אסור בעכו"ם משום שבות, ט"ז ס"ק ה'. והגם שאין סותר אלא ע"מ לבנות צ"ל שמה שעתיד להחזיר אח"כ החלון הוי ע"מ לבנות, אמנם יש מתירין ע"י עכו"ם כי ע"מ לבנות צריך שהבנין השני יהיה יותר חזק מן הראשון וא"כ בנטילת החלון איסורו מדברי סופרים והוי שבות דשבות ע"י עכו"ם אך כל אדם יחמיר לעצמו, כה"ח אות נ"ט.

ו. ואפי' כלים שאינם מחוברים לקרקע אם הם גדולים כל כך שמחזיקין ארבעים סאה דהיינו אמה על אמה ברום ג' אמות עם הדפנות בלא עובי הרגלים הרי הם כאהל ויש בהם בנין וסתירה וע"כ אסור ליטול דלתותיהן מהם, כה"ח אות ס' והוא מריש סי' שי"ד.

ב. עם משחה, ואסור להחזירה גזירה שמא ימרח אבל משום שחיקת סממנים אין לגזור כיון שנתנה מאתמול על המכה, ב"י, ט"ז ס"ק י"ח, מ"א ס"ק כ"ו.

ו. ומה שאסור החזרת תחבושת רק בחולה שאין בו סכנה אבל ביש בו סכנה מותר להחזירה בכל אופן ואף לעשותה לכתחילה בשבת, ב"י.

ג. ה"ה אם הוציאה במזיד אסור להחזירה, מ"א ס"ק כ"ז, וע"י גוי מותר להחזירה אפי' הסירה במזיד.

ד. בנפלה ע"ג כלי חשבינן לה כהחלקה, כה"ח אות קנ"ד.

ה. ויינו בחלה כל גופו מזה, או שיש סכנת אבר שהרי מירוח התחבושת מלאכה דאורייתא ואסור משום ממחק, כמ"ש בסי' ש"ז סעיף ה', מ"א ס"ק כ"ט.

עין משפט ה.

או"ח סימן שכח סעיף כו

כז. כח. מותר לגלות קצת מהתחבושת ומנגב פי המכה וחוזר ומגלה מקצה מהצד השני ומנגב המכה^י, אבל התחבושת עצמה לא יקנח משום שזה ממרח^ז.

י. ומותר להחזירה שאינו מסירה בבת אחת, כה"ח אות קנ"ט מר"ז.

ז. וחייב משום ממחק.